

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးဦးတင်အေး၏ရှေ့တွင်

မသိန်းစောအေး(ခ)

မအေးအေးလင်း

နှင့်

ဒေါ်မချေ(ခ)

ဒေါ်ကြည်ကြည်ပါ (၁၃)*

အမွေပုံပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာတွင် သားသမီးများက မိဘထံမှ အမွေရခွင့်အပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုသောအမှုနှင့် အခြားအမွေရှင်ထံမှ အမွေရခွင့်အပေါ် အခြေခံကာ ပူးတွဲ အမွေဆိုင်အပေါ် စွဲဆိုသောအမှုနှစ်မျိုးနှစ်စားကွဲပြားခြားနားခြင်း၊ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ကိုယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၈ နှင့်ယှဉ်တွဲ၍ စဉ်းစားသုံးသပ်ရခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦး ကျန်ရစ်သောအမွေပစ္စည်းအပေါ်အရေး ဆိုသည့်အမွေမှု နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ တစ်မျိုးမှာ မိဘတစ်ပါးပါး ကွယ်လွန်သည့်အခါ သြရသသားသမီးက ကျန်ရစ်သူမိဘထံမှ အမွေရခွင့်နှင့် ကျန်ရစ်သူမိဘနောက်အိမ်ထောင်ပြုသောအခါ သားသမီးများက ထိုမိဘထံမှ အမွေရခွင့် အပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။

ကျန်တစ်မျိုးမှာ အခြားအမွေရှင်ထံမှ အမွေရခွင့်အပေါ် အခြေခံကာပူးတွဲအမွေဆိုင်အပေါ် စွဲဆိုသော အမွေစီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအမှုအမျိုးအစားမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက် ဥပဒေပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ မဖွားသင်နှင့် ဦးညိုအမှု^(၁)၊ မညွန့်နှင့် မချမ်းမြ အမှု^(၂)၊

* ၂၀၀၄ ခုနှစ် ၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၃၃၃

+ ၂၀၀၁ခုနှစ် ၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၈ တွင်ချမှတ်ထားသော ၆-၄-၂၀၀၄ ရက်စွဲပါ ရခိုင်ပြည်နယ် တရားရုံး၏ စီရင်ချက် နှင့်ဒီကရီကိုအယူခံမှု

မောင်ကျော်ရှိန်နှင့် ကေကြည်မောင်အမှု^(၃) အသီးသီးတို့ကို ကြည့်ပါ။

(ခ)

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ တရားမကြီးမှု စွဲဆိုပိုင်သူသည် စည်းကမ်းသတ် ကာလအပိုင်းအခြား စတင်ရေတွက်ရမည့်အချိန်၌ အရွယ် မရောက်သေးသူဖြစ်လျှင် ထိုသူအရွယ်ရောက်သည့်နေ့မှစ၍ အမှု အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသောကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် တရားစွဲဆိုခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

ထို့ပြင် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ ၌ အထူး ခြွင်းချက်အနေဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားချက်ရှိသည်။ ထိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အရွယ်မရောက်သေးသူသည် တရားမကြီးမှုကိုအရွယ်ရောက်သည့်အခါမှစ၍ စွဲဆိုတင်သွင်းရ မည်ဖြစ်ရာ ထိုစွဲဆိုတင်သွင်းရမည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို ၃ နှစ်ထက်ပို၍ တိုးပေးသည်ဟု မမှတ်ယူရဟူသောပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်

ဦးတင်မြင့်၊

(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်

ဦးကျော်မြင့်၊

(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)

ရခိုင်ပြည်နယ်တရားရုံး ၂၀၀၁ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၈ တွင် မသိန်းစောအေး (ခ) မအေးအေးလင်းက ဒေါ်မချေ (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည်ပါ - ၁၃ ဦးတို့အပေါ်တွင် အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ပြည်နယ်တရားရုံးကတရားလို စွဲဆိုသောအမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သဖြင့် စရိတ် နှင့်တကွ ပလပ်သည်။

မသိန်းစောအေးက ပြည်နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီအပေါ် မကျေနပ်သဖြင့်တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ အယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

၂၀၀၄
မသိန်းစောအေး
(ခ)
မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

အဆိုလွှာအရ တရားလိုသည် အမွေပုံပစ္စည်း၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ ဒေါ်နှင်းသာလှ၏ တရားဝင် ကိစ္စိမသမီးဖြစ်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်(၁) နှင့် (၇) တို့မှာ ဒေါ်နှင်းသာလှ၏ ခင်ပွန်း ဦးချမ်းဦး၏ အထက်အိမ်ထောင်မှပါလာသော လင်ပါသား ၂ ဦးတို့၏ ဇနီးများဖြစ်ကြောင်း၊ လင်ပါသားဦးမောင်ဖိုးငြိမ်းနှင့် ဦးမောင်စံသာတို့သည် ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ကျန် တရားပြိုင်တို့မှာ တရားပြိုင် (၁) နှင့် (၇) တို့မှ မွေးဖွားလာသော သားသမီးများဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် မိခင်ဒေါ်နှင်းသာလှ နှင့် ၅ နှစ်သမီးအရွယ်ခန့်ကပင် အတူနေထိုင်ခဲ့ပြီး တရားလို ၈ နှစ်ခန့်အရွယ်တွင် တရားဝင်စာချုပ်စာတမ်းများပြုလုပ်၍ ကိစ္စိမသမီး အဖြစ်မွေးစားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မွေးစားမိခင်ကြီး ကွယ်လွန်ချိန်အထိမိခင်၏သာစဉ်နာစဉ်ပြုစုစောင့်ရှောက်နေထိုင် လာခဲ့သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းသာလှ၏လင်ပါသား ဖြစ်သော ကွယ်လွန်သူဦးမောင်ဖိုးငြိမ်း၏ဇနီးမိသားစုတို့မှာ မိခင်ကြီး ပိုင်မင်းပြားမြို့ဈေးဟောင်းပိုင်းရပ်ကွက်၊ အကွက်အမှတ် ၂၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၃၃၃/၁၁၄၊ ဧရိယာ ၀. ၁၀၅ ဧကရှိ မြေကွက်နှင့်ထို မြေကွက်ပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသောယှဉ်ခင်း၊ ယှဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး နေအိမ်တစ်ဆောင်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်အရပ်ရပ်တို့ကိုအပိုင်စီး လျက်တရားလိုအား နေထိုင်ခွင့်မပေးတော့ကြောင်း၊ တရားလိုမှာ မိရင်းဖရင်းများ၏နေအိမ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခဲ့ရကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းများအပေါ် ကိစ္စိမသမီးတစ်ဦးအနေဖြင့်ခံစားပိုင် ခွင့်ရှိကြောင်း၊ တရားလိုသည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေပုံပစ္စည်းများအပေါ်တွင် ၁၂ ပုံ ၁၀ ပုံ ခံစားခွင့်ရှိသူဖြစ် ကြောင်း၊ ပစ္စည်းများခွဲဝေပေးရန် ၉-၂-၂၀၀၁ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ၂၁-၉-၂၀၀၁ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း နို့တစ်စာ ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း အကြောင်းပြန်ကြားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ထိုနေ့ နောက်ပိုင်းရက်များတွင် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းပေါ်ပေါက် ကြောင်းဖော်ပြအဆိုပြုသည်။

ချေပလွှာအရတရားလိုသည် ကိစ္စိမမွေးစားသမီးမဟုတ် သဖြင့် ဖော်ပြပါမြေကွက်နှင့်နေအိမ်မှာ တရားလိုရပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ အခင်းဖြစ်နေအိမ်မှာဦးဘိုးငြိမ်းမိသားစုက နဂို အိမ်ဟောင်းကိုဖြိုဖျက်ပြီး အသစ်ပြန်လည်ဆောက်လုပ်ထားသည့်

နေအမသာသနာပြုစင်္ကြာဝင်း၊ အမွေပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ
ကြောင်း၊ အမွေရှင်ဒေါ်နှင်းသာလှကွယ်လွန်သည့်နေ့မှာ
၂၇-၆-၈၃ နေ့ဖြစ်သဖြင့် ၁၈ နှစ်ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်၍ ကာလ
စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းသာလှတွင်
ကျန်ရစ်သည့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချပြီးကထိန်ခင်းရာ
တွင်သုံးစွဲလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်ရွှေထည်ပစ္စည်းမျှ
မကျန်ရစ်တော့ကြောင်းစသည်ဖြင့် ဖော်ပြထုချေသည်။

မသိန်းစောအေး
(ခ)
မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

ပြည်နယ်တရားရုံးက အဆိုအချေတို့အရ ရုံးငြင်းချက် ၅
ရပ် ထုတ်နုတ်သည်။ ၎င်းအပြင်ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်
ခြင်း ရှိ မရှိနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နောက်တိုးငြင်းချက်တစ်ရပ်ကိုလည်း
သပ်မံထုတ်နုတ်ကာ ယင်းနောက်တိုးငြင်းချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
နှစ်ဖက်ကြားနာပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်းသုံးသပ် ဖြေဆို
ဆုံးဖြတ်သည် -

“ဒေါ်နှင်းသာလှ ကွယ်လွန်သည့်နေ့မှာ ၂၇-၆-၈၃ ဟု
ပေါ်ပေါက်သည်။ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၁-၇-၈၃ရက် နေ့တွင်
အမွေကိစ္စဆောင်ရွက်ကြကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပြီး တရားလို
သည် မွေးစားမိခင်နှင့်နေထိုင်သည့်အိမ်ပေါ်မှမိရင်းဖရင်း
အိမ်သို့ဆင်းသွားရကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍
အမွေရှင်ကွယ်လွန်သည့်အချိန်မှတွက်လျှင်လည်းကောင်း၊
ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းကတရားလိုအား မွေးစားမိခင်နှင့် အတူနေ
ထိုင်သည့်အိမ်မှဆင်းသွားစေပြီးလက်ရောက်သိမ်းပိုက်သည့်
နေ့မှသော်လည်းကောင်းတွက်လျှင်လည်း ကာလစည်းကမ်း
သတ်ကျော်လွန်သည်ဟုပင်တွေ့ရပေသည်။

သို့ပါ၍နောက်တိုးကောက်ချက်ဖြစ်သည့် ဤအမှုစွဲဆိုရန်
ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ
မှန်သည်ဟုဖြေဆိုပါသည်။

ကျန်ငြင်းချက်များဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရ
သည်။ တရားလိုသည်သက်သာခွင့်ရထိုက် မည်မဟုတ်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် တရားလိုစွဲဆိုသော
အမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သဖြင့် စီရိတ်နှင့်
တကွ ပလပ်လိုက်သည်။”

အယူခံတရားလိုရှေ့နေက အခြားအမွေဆိုင်ထံမှ အမွေရ

၂၀၀၄
မသိန်းစောအေး
(ခ)
မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

ခွင့်အပေါ်အခြေခံကာ ပူးတွဲအမွေဆိုင်အပေါ်စွဲဆိုသော အမွေ
စီမံခန့်ခွဲမှုမှာကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေအမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့်
သက်ဆိုင်ကြောင်း၊ အမွေရှင်ကွယ်လွန်သည့် ၂၇-၆-၈၃ နေ့တွင်
၁၀ နှစ်အရွယ် အရွယ်မရောက်သေးသူဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလို
သည် ဥပဒေနှင့်အညီ အရွယ်ရောက်၍ တရားစွဲဆိုခွင့်ရရှိရန်မှာ
၈ နှစ်လိုနေကြောင်း၊ အမွေရှင်ကွယ်လွန်သည့် ၂၇-၆-၈၃
နေ့မှ ၂၇-၆-၂၀၀၃ အတွင်း တရားစွဲဆိုရမည်ဖြစ်သောကြောင့်
ဤအမှုကို ၂၃-၁၀-၂၀၀၁ နေ့တွင် စတင်စွဲဆိုခြင်းသည်
ကာလစည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်လျက်ရှိကြောင်း၊
မှတ်ပုံတင်ကိတ္တိမမွေးစားစာချုပ်ပါ ဖော်ပြချက်အရ မူလရုံး
တရားလိုသည် မွေးစားစာချုပ်ပြုလုပ်သည့် ၁၉၈၂ ခုနှစ်က
၈နှစ်သမီးဖြစ်သည်မှာ အငြင်းမပွားပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊
အမွေရှင်ကွယ်လွန်သည့်အချိန်၌တရားလိုသည် ၉ နှစ်အရွယ်ဟု
ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ဤအမှုကိုစွဲဆိုခြင်းမှာကာလစည်းကမ်း
သတ်အတွင်းကျရောက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်မူလရုံးကကာလ
စည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာမှားယွင်း
ကြောင်းလျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်များ ရှေ့နေက မူလရုံးတွင် တရားလိုက
၎င်း၏အသက်ကို၃၁နှစ်ဟုဖော်ပြထားကြောင်း၊ မွေးသက္ကရာဇ်ကို
၁၃၃၂ ခုနှစ်ဟုဖော်ပြကာ မွေးလကိုမမှတ်မိဟု ထွက်ဆို
ထားကြောင်း၊ ရုံးရှေ့တွင် တရားလို အစစ်ခံသည့်နေ့မှာ
၂၄-၁၂-၂၀၀၂နေ့ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လွန်စစ်မေးသည့်အခါ
တရားလိုက ၎င်း၏မွေးသက္ကရာဇ်ကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ဟု
ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မူလရုံးက ကာလစည်းကမ်း
သတ်ရက် တွက်ချက်ထားခြင်းသည် ထင်မြင်ချက်ဖြင့် မှန်းဆ၍
တွက်ချက်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ၊ တရားပြိုင် ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့်
၎င်း၏ခင်ပွန်း ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းတို့သည် ၁၉၈၃သို့မဟုတ် ၁၉၈၄
ခုနှစ်ကစ၍ အချင်းဖြစ်အိမ်မှ တရားလိုကိုနှင့်ချကာနေထိုင်
ခဲ့ကြခြင်းသည် အမွေဆိုင်အားလုံးကိုဆန့်ကျင်၍ နေထိုင်ခဲ့
သည်ဟု ကောက်ယူရန်သာရှိကြောင်း၊ ထိုနေ့မှစ၍ ကာလ
စည်းကမ်းသတ်ရက်ကို ရေတွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလမှု
တရားလိုထွက်ချက်အရ ၎င်း၏မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်

ဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၈၈ခုနှစ်တွင် အသက် ၁၈နှစ်ပြည့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ထပ် ၁၂ နှစ်ပေါင်းထည့်လျှင်သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်၌တရားလိုသည်တရားစွဲဆိုခွင့်ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ ၂၃-၁၀-၂၀၀၁ နေ့အမှုစွဲဆိုသောအချိန်တွင် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ရက်ကျော်လွန်ကြောင်း၊ မူလရုံး၏အမိန့်ကို အတည်ပြုသင့်ကြောင်းလျှောက်လဲတင်ပြသည်။

မူလမူကိုစိစစ်ကြည့်ရာ မူလပြည်နယ်တရားရုံးကမူလမူ တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန် နေသည်ဟု ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်လျက် မူလမူကို ပလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ဤအယူခံမှုတွင်အဓိကဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာ မှာမူလမူတရားလိုစွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော် မကျော်ဟူသောအချက်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ဦး ကျန်ရစ်သောအမွေပစ္စည်းအပေါ် အရေးဆိုသည့် အမွေမှု နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ တစ်မျိုးမှာ မိဘတစ်ပါးပါး ကွယ်လွန် သည့်အခါ ဩရသသားသမီးက ကျန်ရစ်သူမိဘထံမှ အမွေရခွင့် နှင့် ကျန်ရစ်သူမိဘ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသောအခါ သားသမီး များက ထိုမိဘထံမှ အမွေရခွင့်အပေါ် အခြေခံ၍ စွဲဆိုသော အမှုဖြစ်သည်။

ကျန်တစ်မျိုးမှာ အခြားအမွေရှင်ထံမှ အမွေရခွင့် အပေါ် အခြေခံကာ ပူးတွဲအမွေဆိုင်အပေါ် စွဲဆိုသော အမွေစီမံခန့်ခွဲမှု ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၄ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ မဖွားသင်နှင့် ဦးညိုအမှု^(၁)၊ မညွန့်နှင့် မချမ်းမြ အမှု^(၂)၊ မောင်ကျော်ရှိန်နှင့် ကေကြည်မောင်အမှု^(၃) အသီးသီးတို့ ကိုကြည့်ပါ။

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၄ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုပါက တရားပြိုင်၏ လက်ရှိဖြစ်ခြင်းသည် တရားလိုနှင့်ဆန့်ကျင်လာသည့် အခါကစ၍ ၁၂နှစ်အတွင်း

၂၀၀၄
မသိန်းစောအေး
(ခ)
မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

(၁) ရန်ကုန်၊ အတွဲ ၁၂၊ စာ-၄၀၉
(၂) ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၄၂၀
(၃) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၈

မသိန်းစောအေး

(ခ)

မအေးအေးလင်း

နှင့်

ဒေါ်မချေ

(ခ)

ဒေါ်ကြည်ကြည်

ပါ ၁၃

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာများသည် အမွေပစ္စည်းကို အတူ ပိုင်ဆိုင်သူများအဖြစ် ဆက်ခံသူဖြစ်ရာ အတူပိုင်သူများအနက် တစ်ဦးကအတူပိုင်သည့်ပစ္စည်းကို ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားရာ ရောက်စေရန်အလို့ငှာ၊ ထိုသူသည် ပူးတွဲအတူပိုင်သူများအား ထိုပစ္စည်းမှ ပယ်ထုတ်ပစ်ခြင်းတစ်နည်းအားဖြင့် မောင်ပိုင်စီးခြင်းရှိရမည့်အပြင်ထိုသို့ပယ်ထုတ်ပြီးနောက်၊ သို့မဟုတ်မောင်ပိုင်စီးပြီးနောက်အနည်းဆုံး ၁၂နှစ်ကြာလက်ရှိထားမှုလည်းရှိရမည်။

ယခုအမှုတွင် မူလအမှုတွဲရှိ သက်သေခံအထောက်အထားများကို စိစစ်ကြည့်ရာ၊ အမွေရှင်ဒေါ်နှင်းသာလှသည် ၂၇-၆-၈၃ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဒေါ်နှင်းသာလှ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ၁-၇-၈၃နေ့ရက်တွင် အမွေခွဲဝေသည့် မှတ်တမ်းပြုလုပ်ကြသည်။ မူလအမှုတွင် တင်ပြသောသက်သေခံအထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေတို့ကို ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းနှင့် ဒေါ်မငွေတို့က သက်ဆိုင်သည်ဟု ဖော်ပြညှိနှိုင်းကြောင်းတွေ့ရသည်။ ယင်းသက်သေခံအထောက်အထားမှာသက်သေခံအမှတ်(၁) အမွေခွဲဝေမှုမှတ်တမ်းဖြစ်သည်။

မူလအမှုတရားလို မသိန်းစောအေး၏ ရုံးရှေ့ထွက်ဆိုချက်ကိုကြည့်လျှင်လည်း ၁-၇-၈၃ နေ့၌ ရပ်ကွက်လူကြီးများရှေ့တွင် အမွေခွဲဝေရေးကိစ္စဆောင်ရွက်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုသို့ အမွေခွဲဝေရေးကိစ္စဆောင်ရွက်သည့် ၁-၇-၈၃ နေ့တွင်ပင် ၎င်းအား မိရင်းဖရင်းများ၏ နေအိမ်သို့ နေထိုင်ရန် ပြောဆိုလာခဲ့ကြောင်းနှင့် ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းနှင့် မိသားစုတို့သည် ဒေါ်နှင်းသာလှကွယ်လွန်ပြီးနောက်မှ ယနေ့ထိအောင် ထိုအိမ်၌ ဆက်လက်နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း မသိန်းစောအေးကိုယ်တိုင်က ထွက်ဆိုထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် ၁-၇-၈၃-နေ့၌ပင် ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းတို့ မိသားစုက မသိန်းစောအေးအား အချင်းဖြစ်အမွေဆိုင်ပစ္စည်းမှ ပယ်ထုတ်ပစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဦးမောင်ဘိုးငြိမ်းတို့သည် မသိန်းစောအေးအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိထားသည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်

ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပထမဇယားအမှတ် ၁၄၄ အရ ဆန့်ကျင်လက်ရှိဖြစ်သည့် နေ့ရက်ကို ၁-၇-၈၃ နေ့မှစ၍ သတ်မှတ်ရေတွက်ရပေမည်။

၁-၇-၈၃ရက်နေ့တွင် မသိန်းစောအေးသည် အရွယ် မရောက်သေးဟု၎င်း၏ ထွက်ချက်အရကောက်ယူနိုင်သည်။ မသိန်းစောအေးသည် ပြည်နယ်တရားရုံးရှေ့၌ ထွက်ဆိုအစစ်ခံ သည့်နေ့မှာ ၂၄-၁၂-၂၀၀၂ နေ့ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့၌၎င်း၏ အသက်မှာ ၃၁ နှစ်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းအပြင် မသိန်းစောအေး ကိုယ်တိုင်၏ ထွက်ဆိုချက်တွင် ၎င်း၏ မွေးသက္ကရာဇ်မှာ ၁၃၃၂ ခုနှစ် ဖြစ်ပါသည်ဟု ထွက်ဆိုထားရာ ခရစ်သက္ကရာဇ်နှင့် ပြောင်းလဲကြည့်ပါက မသိန်းစောအေးကို မွေးဖွားသည့် ခရစ်သက္ကရာဇ်မှာ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ဖြစ်သည်။

မသိန်းစောအေး၏ မွေးသက္ကရာဇ်ဖြစ်သော ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ကို အခြေခံ၍ကြည့်ပါက မသိန်းစောအေးသည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် အရွယ်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၆အရ တရားမကြီးမှုစွဲဆိုပိုင်သူသည်စည်းကမ်း သတ်ကာလအပိုင်းအခြားစတင်ရေတွက်ရမည့်အချိန်၌အရွယ် မရောက်သေးသူဖြစ်လျှင် ထိုသူအရွယ်ရောက်သည့်နေ့မှစ၍ အမှုအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် တရားစွဲဆိုခြင်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

ထို့ပြင် ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ၌ အထူးခြွင်းချက်အနေဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားချက်ရှိသည်။ ထိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အရွယ်မရောက်သေးသူသည် တရားမကြီးမှုကို အရွယ်ရောက်သည့်အခါမှစ၍ စွဲဆိုတင်သွင်း ရမည်ဖြစ်ရာ ထိုစွဲဆိုတင်သွင်းရမည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို ၃ နှစ်ထက် ပို၍တိုးပေးသည်ဟု မမှတ်ယူရဟူသော ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၄၄ အရဆန့်ကျင်လက်ရှိဖြစ်သော ၁-၇-၈၃ရက်နေ့ တွင်မသိန်းစောအေးသည်အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုကိုစွဲဆိုပိုင် ခွင့်ရရှိသည်။ ထိုအချိန်၌ သူမသည် အရွယ်မရောက်သေးပေ။ ၁၉၈၈ခုနှစ်ကျမှသာ အသက် ၁၈နှစ်ပြည့်၍ အရွယ်ရောက်မည်

၂၀၀၄
မသိန်းစောအေး
(ခ)
မအေးအေးလင်း
နှင့်
ဒေါ်မချေ
(ခ)
ဒေါ်ကြည်ကြည်
ပါ ၁၃

မသိန်းစောအေး

(ခ)

မအေးအေးလင်း

နှင့်

ဒေါ်မချေ

(ခ)

ဒေါ်ကြည်ကြည်

ပါ ၁၃

ဖြစ်သည်။ မသိန်းစောအေး အရွယ်ရောက်သည့်အချိန်တွင် အမွေမှုအတွက်ရရှိသည့် စည်းကမ်းသတ်ကာလမှာ ၅နှစ် ကုန်သွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်တရားစွဲဆိုရန် အချိန်ကာလ နောက်၇နှစ်ကျန်ရှိနေသေးရာ အရွယ်ရောက်သည့် ၁၉၈၈ခုနှစ် မှ ရေတွက်လျှင် မသိန်းစောအေးသည် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလို မှုကို နောက် ၇နှစ်ဖြစ်သော ၁၉၉၅ခုနှစ်အထိ တရားစွဲဆိုရန် အချိန်ရရှိကြောင်း တွေ့ရပေသည်။

မသိန်းစောအေးသည် မူလမှုကို ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ပေရာစည်းကမ်းသတ်ကာလများစွာကျော်လွန်နေကြောင်း မှာသိသာထင်ရှားသည်ဟုဆိုရပေမည်။

မသိန်းစောအေးက မူလမှုတွင် ၅-၁၀-၈၂ ရက်စွဲပါ ကိတ္တိမသမီးအဖြစ် မွေးစားခြင်းစာချုပ်ကို သက်သေခံ (က) အဖြစ် တင်သွင်းထားသည်။ သက်သေခံ (က) စာချုပ်တွင် မသိန်းစောအေးကို ၈နှစ်သမီးအဖြစ်ဖော်ပြထားသည်။ တစ်နည်း အားဖြင့် စာချုပ်ပြုလုပ်သည့် ၁၉၈၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် မသိန်းစောအေး၏အသက်ကို ၈နှစ်ရှိသည်ဟု ကောက်ယူနိုင် သည်။

ဆန့်ကျင်လက်ရှိဖြစ်သော တရားစွဲဆိုခွင့်ရရှိသည့် နေ့ရက် မှာ ၁-၇-၈၃ နေ့ဖြစ်သည်။ မသိန်းစောအေးသည် ၁၉၈၂ခုနှစ်မှ နောက်ထပ် ၁၀နှစ်ဖြစ်သော ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် အရွယ်ရောက် သည်ဟု သက်သေခံ (က) ပေါ် အခြေခံ၍ တွက်ချက်လျှင် ၁-၇-၈၃ နေ့မှစ၍ ရရှိသည့် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် ကာလမှာ ၉နှစ် ကုန်ဆုံးသွားပြီဖြစ်သည်။ တရားစွဲဆိုရန်အချိန်ကာလမှာ အရွယ်ရောက်ပြီးသည့် ၁၉၉၂ခုနှစ်မှ နောက်ထပ်ကျန်သည့် တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့် ကာလ ၃နှစ်ကို ပေါင်းလျှင် ၁၉၉၅ခုနှစ်အထိ တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရမည်ဖြစ်သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ခြွင်းချက်အရ တရားစွဲ ဆိုပိုင်ခွင့်ကာလကို ၃နှစ်ထက်ပို၍တိုးပေးသည်ဟု မမှတ်ယူနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်း တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်ကာလ ကုန်ဆုံးသည့်နေ့ရက်မှာ ၁၉၉၅ခုနှစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သက်သေခံ (က) ကိတ္တိမမွေးစားစာချုပ်အပေါ်တွင်အခြေခံ တွက်ချက်သည့်တိုင် စည်းကမ်းသတ်ကာလများစွာကျော်လွန်

နေပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါအခြေအနေများအရ မူလပြည်နယ် တရားရုံးကကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်သည်ဟုဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာမှားယွင်းခြင်းမရှိဟုဆိုရပေမည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် မူလပြည်နယ် တရားရုံး ၏စီရင်ချက်နှင့်ဒီကရီကိုအတည်ပြု၍ အယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၂၀၀/ သတ်မှတ်သည်။

၂၀၀၄

မသိန်းစောအေး

(ခ)

မအေးအေးလင်း

နှင့်

ဒေါ်မချေ

(ခ)

ဒေါ်ကြည်ကြည်

ပါ ၁၃